

Súd: Okresný súd Levice
Spisová značka: 6Ps/4/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4322201005
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 06. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martina Petříková
ECLI: ECLI:SK:OSLV:2022:4322201005.1

Uznesenie

Okresný súd Levice v opatrovníckej veci osoby obmedzenej v spôsobilosti na právne úkony: C., trvale bytom Levice, t.č. Y., zastúpená ustanovenou opatrovníčkou N. trvale bytom U., t.č. v ZSS DUNAJ, so sídlom Kováčov č. 482, Chľaba, o návrhu na zmenu opatrovníka osobe obmedzenej v spôsobilosti na právne úkony, takto

r o z h o d o l :

I. Súd návrh navrhovateľa S., na zmenu opatrovníka osobe obmedzenej v spôsobilosti na právne úkony C. z a m i e t a.

II. Súd o d v o l á v a z funkcie opatrovníčky N., t.č. ZSS DUNAJ, Kováčov č. 482, Chľaba.

III. Súd u s t a n o v u j e Mesto Levice, so sídlom Nám. hrdinov č. 1, Levice, za opatrovníka pre osobu obmedzenú v spôsobilosti na právne úkony Petru Kováčovú, nar. 04.04.1976, bytom Levice.

IV. Opatrovník je p o v i n ň ý zabezpečovať, aby bolo o nesvojprávnu C., riadne postarané, zastupovať ju v bežných veciach a spravovať jej záležitosti, najmä majetok.

V. Opatrovník bude riadne v y k o n á v a ť povinnosti opatrovníka, dbať na pokyny súdu a podávať správu o osobe obmedzenej v spôsobilosti na právne úkony vždy do 30.06. a 31.12. kalendárneho roka.

VI. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Rozsudkom Okresného súdu Bratislava I pod č.k. 17Nc/604/99-27 zo dňa 25.08.1999, právoplatným dňa 08.09.1999, bola C. obmedzená v spôsobilosti na právne úkony v rozsahu styku so všetkými úradmi ako aj vo veciach finančných a obchodných presahujúcich sumu 500,- Sk (16,60 €) mesačne. Predmetným rozsudkom súd za opatrovníčku menovanej ustanovil jej matku N. Uvedený rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 08.09.1999.

2. Uznesením Okresného súdu Levice č.k. 10Ps/19/2004-12 zo dňa 22.09.2004, právoplatným dňa 22.09.2004, súd za opatrovníka menovanej ustanovil jej druhu N. Na základe žiadosti ustanoveného opatrovníka p. Rafaela o odvolanie z tejto funkcie bolo za opatrovníka C. uznesením tunajšieho súdu č.k. 10Ps/19/2004-32 zo dňa 23.11.2007 ustanovené Mesto Levice. Následne uznesením Okresného súdu Levice č.k. 10Ps/19/2004-56 zo dňa 09.10.2008 bola opätovne za opatrovníčku menovanej ustanovená jej matka N.

3. Na tunajší súd dňa 14.03.2022 podal navrhovateľ S. návrh na zmenu opatrovníka osobe obmedzenej v spôsobilosti na právne úkony C. Ako uviedol v podanom návrhu, od posledného rozhodnutia súdu sa zmenili okolnosti a ustanovená opatrovníčka menovanej, jej matka N., už nedokáže riadne zastupovať menovanú, nakoľko má veľmi zlý zdravotný stav, nedokáže sa o seba sama postarať a bola umiestnená do zariadenia sociálnych služieb „Dunaj“ - Kováčov. Zároveň uviedol, že on ako manžel C., s ňou žije v

spoločnej domácnosti, riadne sa o ňu stará a vo všetkom jej pomáha. Vzhľadom na uvedené navrhovateľ požiadala, aby bol súdom ustanovený za opatrovníka C.

4. Dňa 13.04.2022 doručila ustanovená opatrovníčka N.5 súdu vyjadrenie, v ktorom uviedla, že od 11.02.2022 je klientkou zariadenia ZSS DUNAJ - Kováčov č. 482 s celoročným pobytom, jej zdravotný stav sa neustále zhoršuje a o svoju dcéru sa nedokáže postarať. Vzhľadom na uvedené súhlasí s tým, aby bol za opatrovníka jej dcére ustanovený jej manžel S.

5. Dňa 26.04.2022 bolo na základe žiadosti súdu doručené vyjadrenie Mestského úradu Levice z ktorého vyplýva, že p. S. má trvalý hlásený na mesto Levice. Na oddelení správy a evidencie majetku MÚ Levice bolo zistené, že menovaný nevlasťní v katastrálnom území mesta Levice a mestských častiach Čankov, Horša, Kalinčiakovo a Malý Kiar žiadny nehnuteľný majetok. Na finančnom oddelení MÚ Levice bolo zistené, že p. Kováč má na základe evidencie poplatníkov za komunálny odpad evidované nedoplatky vo výške 223,15 eura. Z vykonaného šetrenia sociálnou pracovníčkou mesta Levice dňa 06.04.2022 bolo podľa vyjadrenia p. Y.alej zistené, že p. Y. spolu so svojou manželkou C. momentálne nemajú trvalé bývanie, prespávajú v nocľahárni, ktorú prevádzkuje o.z. Humanit na Kálnickej ceste. P. Y. je momentálne nezamestnaný a nemá žiadny príjem, p. Kováčová má príjem z invalidného dôchodku. P. Y.alej uviedol, že má dlhy na zdravotnom a sociálnom poistení, ich mesačné výdavky tvoria výdavky na stravu a základné životné potreby, prípadne si zaplatia ubytovanie v nocľahárni. Podľa vyjadrenia sociálnej pracovníčky zo dňa 19.04.2022 o.z. Humanit sa p. Kováč s manželkou už nezdržávajú v nocľahárni, nakoľko neuhradili poplatky za poskytovanú sociálnu službu v plnej výške. Z predloženého vyjadrenia MÚ Levice ďalej vyplýva, že dňa 25.03.2022 si p. Kováč podal na MÚ Levice žiadosť o mestský nájomný byt a odvtedy pravidelne chodí na mestský úrad a neprímeraným spôsobom sa domáha prednostného pridelenia bytu.

6. Následne dňa 06.05.2022 Mesto Levice, Matričný úrad v Leviciach, oznámilo súdu, že dňa 03.09.2021 na Matričnom úrade mesta Levice uzatvorili manželstvo S. (v tomto konaní navrhovateľ) a C. (osoba obmedzená v spôsobilosti na právne úkony). Ako uviedli, nevesta pri podávaní žiadosti neuviedla, že Okresným súdom v Bratislave I zo dňa 08.09.1999 pod č.k. 17Nc/604/99-27 bola obmedzená v spôsobilosti na právne úkony v styku so všetkými úradmi. Vzhľadom na uvedené Matričný úrad mesta Levice navrhol, aby rozhodnutím tunajšieho súdu bolo rozhodnuté, že manželstvo je neplatné a považuje sa za neuzavreté.

7. Z vykonanej lustrácie v súdnom registri tunajšieho súdu bolo zistené, že dňa 05.05.2022 bol na súd doručený podnet Matričného úradu Mesta Levice na vyhlásenie manželstva za neplatné, uzavreté medzi navrhovateľom S. a osobou obmedzenou v spôsobilosti na právne úkony P.J. XX.XX.XXXX. Predmetné konanie je vedené pod sp.zn. 11Pc/20/2022.

8. Mestský úrad v Leviciach na základe aktuálnych informácií dňa 16.05.2022 oznámil súdu, že podľa vyjadrenia p. C. už menovaná v súčasnosti nežije s p. S. a má nového partnera. Podľa vyjadrenia sociálnych pracovníčok z o.z. Humanit, p. Y. fyzicky napádal C. čoho boli očitými svedkami aj sociálne pracovníčky.

9. Dňa 31.05.2022 Mesto Levice na základe žiadosti súdu oznámilo, že súhlasí s tým, aby boli ustanovený za opatrovníka p. C.

10. Lustráciou v centrálnej evidencii správnych deliktov a priestupkov zo dňa 16.06.2022 bolo zistené, že p. S. bol od roku 2016 priestupkovo stíhaný osem krát, pričom povaha spáchaných priestupkov spočívala vo verbálnom napadnutí inej osoby, porušovaní občianskeho spolunažívania hrubým správaním, rušení nočného kludu, schválnostiach, porušovaní povinnosti chodca a iné.

11. Lustráciou v registri trestov Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky zo dňa 30.03.2022 bolo zistené, že navrhovateľ p. S. podľa odpisu registra trestov má dva záznamy v registri trestov. Trestným rozkazom Okresného súdu Levice sp.zn. 4T/169/2005 zo dňa 19.08.2005, právoplatným dňa 03.09.2005, mu bol uložený trest odňatia slobody podmienene na 4 mesiace so skúšobnou dobou v trvaní 1 rok do 03.09.2006 za trestný čin v zmysle § 250 ods. 1 Trestného zákona (zneužitie účasti na hospodárskej súťaži). Menovaný sa osvedčil dňa 10.07.2007 a na páchatela sa hľadá akoby nebol odsúdený. Následne p. Dávidovi Kováčovi bol opätovne trestným rozkazom Okresného súdu Levice

sp.zn. 3T/83/2012 zo dňa 10.04.2012, právoplatným dňa 14.05.2012, uložený trest odňatia slobody podmienene na 2 mesiace so skúšobnou dobou v trvaní 1 rok do 14.05.2013 za trestný čin v zmysle § 171 ods. 1 Trestného zákona (neoprávnené prechovávanie omamných látok, psychotropných látok, jedov a prekurzorov pre vlastnú potrebu). Menovanému bol odpustený trest dňa 02.01.2013 amnestiou, pričom na páchatela sa hľadí akoby nebol odsúdený.

12. Podľa § 272 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len CMP), súd ustanoví opatrovníka fyzickej osobe, ak tak ustanovuje osobitný predpis.

13. Podľa § 26 Občianskeho zákonníka (ďalej len OZ), pokiaľ fyzické osoby nie sú spôsobilé na právne úkony, konajú za ne ich zákonní zástupcovia.

14. Podľa § 27 ods. 2 OZ, zákonným zástupcom fyzickej osoby, ktorú súd rozhodnutím pozbavil spôsobilosti na právne úkony alebo ktorej spôsobilosť na právne úkony súd rozhodnutím obmedzil, je súdom ustanovený opatrovník.

15. Podľa § 27 ods. 3 OZ, ak sa za opatrovníka nemôže ustanoviť príbuzný fyzickej osoby ani iná osoba, ktorá spĺňa podmienky pre ustanovenie za opatrovníka, ustanoví súd za opatrovníka orgán miestnej správy, prípadne jeho zariadenie, ak je oprávnené vystupovať svojím menom.

16. Podľa § 1 ods. 2 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov, základnou úlohou obce pri výkone samosprávy je starostlivosť o všestranný rozvoj jej územia a o potreby jej obyvateľov. Obci pri výkone samosprávy možno ukladať povinnosti a obmedzenia len zákonom a na základe medzinárodnej zmluvy.

17. V prípade, ak za opatrovníka nemôže byť ustanovená fyzická osoba, súd ustanoví tzv. verejného opatrovníka, ktorý vykonáva svoju funkciu prostredníctvom svojich zamestnancov na základe uznesenia súdu a v súlade s vymedzením úloh miestnej štátnej správy a jej zariadení podľa zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení.

18. Podľa § 274 ods. 2 CMP v uznesení, ktorým ustanovuje opatrovníka, súd vymedzí rozsah opatrovníckych práv a povinností v súlade s účelom, na ktorý bol opatrovník ustanovený.

19. Podľa § 275 CMP súdom ustanovený opatrovník vykonáva svoje práva a povinnosti riadne a dbá na pokyny súdu.

20. Podľa § 276 CMP súd odvolá opatrovníka z výkonu funkcie na jeho návrh.

21. Podľa § 277 ods. 1 CMP súd dohliada na spôsob výkonu funkcie opatrovníka.

22. Podľa § 277 ods. 2 CMP súd opatrovníka odvolá, ak stratí spôsobilosť na výkon funkcie, porušuje povinnosti, zneužíva svoje práva alebo z iných vážnych dôvodov.

23. S poukazom na vyššie uvedené citovaná zákonná ustanovenia sa súd prvotne zaoberal dôvodnosťou podania návrhu navrhovateľa S. na zmenu opatrovníka osobe obmedzenej spôsobilosti na právne úkony C. Ako vyplýva z podaného návrhu, navrhovateľ - manžel osoby obmedzenej spôsobilosti na právne úkony, predmetný návrh podal s poukazom na skutočnosť, že súdom ustanovená opatrovníčka C., jej matka N., vzhľadom na svoj pretrvávajúci nepriaznivý zdravotný stav už nedokáže riadne zastupovať opatrovankyňu, pričom sama je aktuálne umiestnená v Zariadení sociálnych služieb DUNAJ, Kováčov č. 482. Ustanovená opatrovníčka vyjadrila súhlas so zmenou opatrovníka. S poukazom na uvedené je súd toho názoru, že existuje dôvod na zmenu opatrovníka osobe obmedzenej spôsobilosti na právne úkony a preto pristúpil k odvolaniu ustanovenej opatrovníčky z tejto funkcie. Následne sa súd zaoberal zhodnotením predpokladov na strane navrhovateľa, ktorý sa podaným návrhom domáhal ustanovenia za opatrovníka jeho manželke Petre Kováčovej, týkajúcich sa jeho spôsobilosti na výkon tejto funkcie, morálnych, osobnostných predpokladov, pričom mal za to, že je na mieste návrh v tejto časti zamietnuť. Ako vyplýva z vykonaných šetrení a lustrácií, navrhovateľ, ktorý s osobou obmedzenou v spôsobilosti na právne úkony C. uzatvoril dňa 03.09.2021 manželstvo, už tohto času s menovanou nežije v spoločnej domácnosti, nezabezpečuje, aby bolo o ňu riadne postarané, nezastupuje ju, nespravuje jej

majetok, dokonca sa voči nej dopustil aj fyzického násillia. Vzhľadom na uvedené podľa názoru súdu nie osobou vhodnou na vykonávanie funkcie jej opatrovníka, nakoľko opatrovník má konať najmä v záujme opatrovanca. Súd taktiež poukazuje na prebiehajúce konanie na tunajšom súde vedené pod sp.zn. 11Pc/20/2022 o podnete Matričného úradu Mesta Levice, ktorým navrhli, aby bolo manželstvo navrhovateľa S. vyhlásené za neplatné, nakoľko pri podávaní žiadosti o uzavretie manželstva došlo k zatajeniu skutočností podstatných pre uzavretie manželstva, a to že menovaná C. je obmedzená v spôsobilosti na právne úkony v rozsahu zastupovania pred všetkými úradmi.

24. S poukazom na vyššie uvedené ako aj skutočnosť, že súdu sa nepodarilo zistiť blízku osobu ako ani inú vhodnú osobu, ktorá by spĺňala podmienky pre ustanovenie za opatrovníka osobe obmedzenej v spôsobilosti na právne úkony C., súd ustanovil za jej opatrovníka Mesto Levice, ktoré vyjadrilo súhlas s ustanovením a ktoré už aj v minulosti vykonávalo uvedenú funkciu pre menovanú.

25. Rozsah práv a povinností opatrovníka súd vymedzil vo výroku uznesenia. V správe o činnosti je potrebné uviesť, ako je o opatrovanca postarané, aký je stav jeho majetku za predmetné obdobie (príjmy, výdavky) a údaje o zabezpečení majetku.

26. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti a citované zákonné ustanovenia súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto uznesenia.

27. O trovách konania súd rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania podľa § 52 CMP, nakoľko nebol zistený dôvod, pre ktorý by bolo možné náhradu trov konania priznať niektorému z jeho účastníkov.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Levice, v dvoch písomných vyhotoveniach.

Podľa § 363 CSP v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 3 CSP odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.